

УКРАЇНСЬКІ РОБОТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

The Provincial Library
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Fritchard Ave. and McGeachy St.
Winnipeg, Man., Canada.

City
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

PIK XI

4. 66 (1273).

ВІСНОК, 4. ЧЕРВНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

TUESDAY, JUNE 4th, 1929.

No. 66 (1273).

VOL. XI.

ВИСЛІД ПАРЛЯМЕНТАРНИХ ВИБОРІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.

Партія Праці побідила, але не на стільки, щоб мати запевнену більшість. — Балдвін втратив у виборах вісім членів свого уряду. — Консервати потерпіли поразку у своїй твердині Бермінгемі. — Лойд Джордж домагається зміни виборчої системи. — МекДоналд хвалиться, що не стоїть на нічию ласку.

Вибори до британського парламенту закінчилися. Бритійська Партія Праці вийшла побідницею, але не на стільки, щоб мати абсолютну більшість, при якій уряд МекДоналда міг би працювати. Для того, щоб мати забезпечену більшість, потрібно 308 послів (всіх послів у британському парламенті 615), а Партія Праці до цього часу здобула 287 послів. Отже її бракує ще 21 послив.

Загалом до цього часу партії стоять так: Партія Праці — 287 послів; консервативна — 254; ліберальна — 57; націоналісти — 3; незалежні — 4; проґресионісти — 1. Про 9-ох нема ще відомостей. Отже всі інші партії разом мають 32 послів більше за Партію Праці.

БАЛДВИН ВТРАТИВ 8 МІНІСТРІВ.

Якщо Балдвін вирішить залишитися при владі аж до скликання парламенту, то він мусить зреагувати свій кабінет, бо він у цих виборах втратив 8 міністрів. Ними є:

- Артур Стіл-Мейтленд, міністер праці.
- Томас Інскін, генеральний прокуратор.
- Вінчестер, заступник міністра внутрішніх справ.
- Артур Доф Коппер, фінансовий заступник міністра війни.
- Герберт Дж. Вільямс, заступник міністра торгівлі.
- Катберт Гедлем, заступник міністра флоту.
- Вільям Ковт, контролер королівського двору.
- В. Г. Норманд, головний прокуратор Шотландії.

Окрім вище наведених, два міністри, які тримають високу рангу в уряді Балдвина, подалася до дімки. Ними є: Ірл оф Балфор, президент найвищої ради, і Вільям Бріджмен, головний міністер флоту.

ПОРАЗКА КОНСЕРВАТІВ В БІРМІНГЕМІ.

Найбільш драматичним випадком дня для консерватів було те, що міністер закордонних справ, Остен Чемберлейн, трохи не провалився в своїй історичній фамільній твердині, Вест Бірмінгемі. Коли в 1924 році він побив свого опонента, робітничого кандидата, більшістю 8 тисяч голосів, то в сегорічних виборах він зазедви вийшов більшістю 43 голосів. Проти його кандидатури лейборит, О. Г. Вилей, який одержав всього 50 голосів менше. Коли здивований Чемберлейн зажадав повного перечислення голосів, то показалося, що його більшість є в дійсності лише 43 голоси. Лейборити здобули в Бірмінгемі, великій твердині консерватів, три нові мандати.

КОМУНІСТИ ДІСТАЛИ 50,614 ГОЛОСІВ.

Комуністична Партія Великої Британії перший раз в своїй історії брала в сегорічних виборах участь незалежно від чисто комуністичної програми. Вона не здобула ані одного мандату, але збрала за своїми кандидатами 50,614 голосів. Деякі її кандидати, як наприклад Геррі Політ, який кандидував проти Рамсея МекДоналда в його окрузі, дістав поперх 6,000 голосів.

ЩО ЗРОБИТЬ БАЛДВИН.

Головним питанням, над яким зараз домагають свої голови британські політики, є: чи Балдвін зреґнує негайно, чи сформує новий уряд та буде триматися аж доки не буде повалений в парламенті.

Кореспондент газети "Таймс" додає з достовірних жерел, що Балдвін на тижні скличе свій кабінет, на якому обговориться й вирішиться дальші кроки консервативного уряду.

Консервативні дилемати є того переконання, що для Балдвина залишається два виходи: або зреагувати свій кабінет, назначити нових міністрів на місце тих, які збегали побиті при виборах і прийти перед парламент, який збереться на 25. червня; або внести на руки короля резигнацію свого уряду.

Ті, які обстоюють перший погляд, говорять, що результат виборів "не можна вважати за мандат для соціалізму і тому премієр не має права віддати уряд партії, яка хоче внести в життя соціалістичну програму."

Знову ті, що обстоюють другий погляд, тобто негайну резигнацію уряду Балдвина, кажуть, що виборці цілком ясно і недвозначно засудили консервативну адміністрацію і найчеснішим кроком для премієра буде це, коли він негайно зречеться уряду і дасть нагоду Партії Праці сформуувати уряд. Тоді МекДоналд буде рішати, що йому робити: чи шукати співробітництва або симпатичної піддержки в Лойд Джорджа та його послідовників, чи йти прямо по плянам Партії Праці і лишити Лойд Джорджа поступати так, як він вважає за відповідне.

ЛОЙД ДЖОРДЖ Є "ПАНОМ СИТУАЦІЇ".

Ліберали з своїми 57 послами мають в своїх руках ключ до розв'язання політичного хаосу. Вони вигналися кліном між дві партії, тобто лейборитську й консервативну і коли вони схотять, то не допустять лейборитів до влади. З другої сторони вони можуть повалити консерватів і допомогти лейборитам дістатися до влади. Лойд Джордж каже, що він не буде спо-

риту над дрібничками, але буде торгуватися з обома партіями. Та партія, яка дасть йому те, чого він домагається, дістане його попертя.

Найголовнішим домаганням Лойд Джорджа є виборча реформа, яка зведе б інакшу систему розподілування голосів від телеграфної системи. Він хоче, щоб ліберальний голос мав та 3 тис. голосів як консервативний, або робітничий. В решітку 500 тисяч доладо ліберали одержали п'ять осямих разом мають вонравди консервати, або лейборити, то все ж нів доларів річі менше, як черверту часть того числа послів. Мільйонерів одна з тих двох партій.

Ходить питання, котра з двох партій найскорше на повищу ціну. Консервати мають бути дуже огірчені провідника ліберальної партії, тому торгування з ними уважається немислимим. Ремей МекДоналд завляв кілька разів, що він відкине ліберальну підтримку. Але існує загальне переконання, що між Лойд Джорджем а МекДоналдом прийдє до торгу. Коли МекДоналд обіцяє першому виборчу реформу, як також згодиться вносити в парламенті лише такі законопроекти, на які погодяться й ліберальні послы, то його уряд може прожити два роки. Такий план поирає найвпливовіша ліберальна газета "Манчестер Гардіян".

ЩО КАЖЕ РАМСЕЙ МЕКДОНАЛД.

Лейборитський провідник, Рамсей МекДоналд, заявив, що він зробить все, що буде в його силі, щоб не допустити до нових виборів бодай через два роки.

"Колі я це говорю, то не значить, що Партія Праці буде змарядати в руках котроїсь з двох партій і нечесно піддається їм. Я хочу зазначити ясно, що ми не позволимо на ніяке малування. Спосіб, в який вони перервали введення в життя моєї програми, як міністра закордонних справ в 1924 р., не повинен повторитися. Я лише що зачав роботу, як вони перервали мені і я мусів лишати другим, щоб вони її продовжали!"

РІЖНІ ВІСТІ

ГОЛУДУЮТЬ, АЛЕ ВБИРАЮТЬСЯ, ЩОБ НЕ СТРАТИТИ РОБОТИ.

НЮ ЙОРК, 29. травня. — Корнелія Маршал, що з раменні організації займається дешевими мешканнями для дівчат, цифрами доказує, що дівчата мусять шадити на їд, мешкати в норах, щоб мати змогу вбратися. Бо коли не вбереться, то стражить і ту роботу, яку має.

СТРАШНА ПОЖЕЖА НАФТИ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ, 29. травня. — На румунсько-американських полях ставалася страшна пожежа нафти, що спричинила не обчислимі шкоди. Підчас сверління нафтового колодця, вилуча з нього нафта сильним фонтаном, який загорівся. Огонь скоро охопив широку площу і тепер горить майже всі нафтові колодці в районі Морені.

ВІДМОВИЛИ ГОРОЖАНСЬКІ ПРАВА ПАЦІФІСТІЦЬ.

ВАШИНГТОН, 28. травня. — Найвищий суд Зауцних Дервж відмовив горожанські папери Розі Швімер за те, що вона на апликації відмовилася підписати, що буде боронити державу із зброєю в руках.

Суддя Гоамс противився тому рішенню, бо Швімер жінка і застара вже для того, щоб бути покликаною до війська.

ЦКАВИЙ МАНІФЕСТ.

"Комітет індустрансько-соціалістично-республіканської армії" видав прилюдний маніфест, в якому заявляє, що хоче відчинити очі на дійсність індійській молоді та англійському уряду. Він був виданий безпосередньо перед бомбовим атакуванню у Делгді. Починається він гаслом "Бог і совітні вказують нам шлях", а кінчиться осликом: "Нехай довго живе революція!"

ГОТУЮТЬ ЗАГАЛЬНИЙ РОЗГРОМ СПІЛКИ ЧЕРВОНИХ ФРОНТОВИКІВ.

"Берлінер Цайтунг ам Міттаг" вміщує інформоване повідомлення, де говориться: "Червону спілку фронтоників у Пруссії заборонено за згодою всеміщеского уряду. Інші німецькі держави, безперечно, підуть за прикладом Пруссії". У цьому разі остаточно заборонять призначений на зелені свята огляд червоних фронтоників, перенесений до Саксонії після заборони його в Гамбурзі.

У Всеімещескій Управі спілки, управі й Берлін-Бранденбургської філії, а також по всіх низових організаціях спілки конфісковано реманент і всі папери. На банківські рахунки спілки також накладено конфіскацію.

БІЛОРУСЬКИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС.

Рівночасно з монструальним процесом проти 31 селян із Тернопільщини, який відбувався останніми часами у Львові, йшов подібний процес у Білостоці. На лаві обвинувачених засіло 37 білоруських грошадян під замітом належання до Комуністичної Партії Західної Білорусі. Після 10-денної розправи проголошено присуд, в якому 5 обвинувачених дістало по 15 літ, 5 — по 12 літ, 4 — по 10 літ, 2 — по 8 літ, 5 — по 6 літ, 2 — по 4 роки, а решту звільнено. Разом підсудні дістали 200 літ важкої тюрми.

В НІМЕЧЧИНІ СУДЯТЬ МІЛЬПОНЕРА СТИНЕСА.

БЕРЛІН, 29. травня. — Розпочався суд над сином бувшого найбагатшого в Німещескій промисловця Стинеса. Підсудний Стинес сам є мільйонером, але під суд попав за шахрайства з державними бондами, що завдало Німещескій значні матеріальні страти.

ЩЕ ОДИН КОРОЛЬ АФГАНІСТАНУ.

ПЕШАВЕР, (Індія), 29. травня. — Стрійко Амануді, Надір Хан, що був міністром війни при Амануді, оголосив себе королем Афганістану. Він має в своїй розпорядженню значні військові сили, з якими думає наступати на Кабул.

Теперішній король Габібуда роспочав переговори з Нарі Ханом і тому вислав до нього свого делеґацію.

ДОМАГАЄТЬСЯ ВИДАЛЕННЯ СЕПАРАТИСТА.

ПРАГА, 28. травня. — Видалення з Польщі професор Франц Джалічка оселився у Відні, звідки продовжує свою працю над організацією боротьби за права словаків у чехословацькій державі. Тепер уряд Чехословащини домагається, щоб Австрія видалила за свої межі цього словацького сепаратиста, який бореться за визволення свого народу.

УПАДОК ПАПЕРІВ НА НЮ-ЙОРСЬКІЙ БІРЖІ.

НЮ ЙОРК, 28. травня. — Біржеві спекулянти зазнали величезні втрати. Букавально всі папери падали через цілий день і потягували за собою втрати, які сягнули до двох мільярдів доларів. Найбільше завинив в цьому Федеральний Резервовий Банк, який держить біржу в напруженню вже від довгого часу своєю згрозою процентової підвищкн. Замішання викликала рівнож і штикавська біржа, на якій цінона пшениці впала низче одію до долара за бушель. Такого спаду ціни не було вже від 15 років.

ПОВІТРОВА ПОЧТА В ЗЛУЧ. ДЕРЖАВАХ ПОДЕШЕВІЄ.

ВАШИНГТОН, 28. травня. — Начальник пошти Волтер Бранн подіє, що вже скінчилася доба аматорська й тепер треба ставитися до авіації по бізнесовому. Тому поштовий уряд звертає увагу авіаційним корпорациям, що оплати на повітряну пошту мусять бути зредукowanі.

ПЛЯН ПЕРЕБУДОВИ І РОЗБУДОВИ НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 28. травня. — Будучність Ню Йорку, обнята пляном, який виготовив "Ріджел Пленінґ Коміті", а над яким працювали 150 найкращих фахових сил 7 років. Плян бер під увагу, що місто матиме в 1965 році 20,000,000 населення, яке треба буде розмістити. В пляні передбачено великий Ню Йорк, який обійматиме простір величини 5,528 квадратних миль. Передбачено нові парки, залізничні, мости і 16 летничих портів.

УКРАЛИ ЧЕСЬКИЙ СЕКРЕТНИЙ ШИФР.

ПРАГА, 29. травня. — З поштової пересилки украдено таємний державний шифр, який зашифровують всі таємні чеські документи дилломатичного, всенного та кримінального характеру. Пакет зі шифром переслали поштою до начальника поліції в Братіславі.

КОМУНІСТИЧНИЙ КАНДИДАТ У МІСЬКИХ ВИБОРАХ У ВИНДЗОР.

ГОЛОСУЙТЕ 8. ЧЕРВНЯ НА ТОВ. М. ЖЕНЧУКА, КАНДИДАТА НА АЛДЕРМЕНА 1. ВАРДИ В ІСТ ВИНДЗОР, ОНТ.!

В міських виборах, що відбудуться 8. червня у Виндзор, Онт., Комуністична Партія Канади поставила своїм кандидатом на алдермена від 1. варди в Іст Виндзор т. Миколу Женчука. Тов. М. Женчук, український робітник, машиніст, член Комуністичної Партії Канади, активний борець в робітничому русі.

Комуністична партія, з рамені якої він кандидує, видивгає такі ключі:

Всі робітники 1. варди в Іст Виндзор повинні 8. червня голосувати тільки на т. М. Женчука:

1. Тому, що М. Женчук, комуністичний кандидат, є кандидат-борець робітничої класи.
2. Тому, що комуністичний кандидат заступає інтереси робітництва проти інтересів визискувачів.
3. Тому, що комуністичний кандидат, якщо буде вибраний, буде боротися за виконання домагань робітників і проти всяких законів босівських та їхніх агентів.
4. Тому, що комуністичний кандидат стоїть за організування неорганізованих робітників, спеціально високовизискуваних робітників автомобільної індустрії.
5. Тому, що комуністичний кандидат стоїть за безнастанну боротьбу проти імперіалістичної війни й буде всіма силами боротися проти воєнної пропаганди босів.
6. Тому, що комуністичний кандидат буде енергично боротися проти вживання босами поліції проти робітників в часі страйків та робітничо-класового руху.
7. Тому, що комуністичний кандидат стоїть за усунення капіталістичної системи визиску, безробіття, війни й нужденного життя робітничої класи, а за встановлення уряду робітництва й бідного фермерства.

Голос за комуніста — це голос проти визискувачів!

В день виборів, 8. червня, всі робітники 1. варди в Іст Виндзор голосуйте на комуністичного кандидата, т. М. Женчука!

АМЕРИК. ФЕДЕРАЦІЯ ПРАЦІ В ОБОРОНІ КАПІТАЛУ.

ВЕСТ ПОІНТ, 29. травня. — Генерал Вільям Р. Сміт, суперінтендент Військової Академії в Вест Пойнті, запросив Вільяма Гріна, президента Американської Федерації Праці, щоб відвідав Академію. Грід дійсно прибув і виголосив докадетів промову, в якій підніс, що зорганізоване американське робітництво не слухає "комуністичних ісементів", а заявляється за "тільки" щоб край був відповідно підготований на случай, коли йому прийшлося відпирати ворога.

Обіцяючи американському імперіалізові збройну підтримку, Грін бажав лише, щоб військо не брало участі в справах між капіталістами й робітниками. Але тільки бажав...

ВИКРИВАЮТЬ ОШУКАНЦІВ, АЛЕ АЖ ПО СМЕРТІ.

НЮ ЙОРК, 29. травня. — Уже від довгого часу розслідує комісія банкового департаменту діловодство бувшого байку "Ди Сіті Трост Компані". Вчора виявилося, що померший недавно президент того банку, Франческо М. Феррарі, випустив фальшиві ноти на різні квоти, яких су-ма виносить понад \$750,000.

НЕ ХОЧЕ, ЩОБ ЖІНКА ПОМУ ПОКОРЯЛАСЯ.

Відомий американський летув Ліндберг, який перший перелетів Атлантик з Ню Йорку до Парижа, одружився з дочкою американського амбасадора в Мексику, Морро. В часі вінчання Ліндберг сказав полові, щоб він випустив слово з присяги жінки, в яких говориться "жена да убоїться свого мужа".

РАД. СОЮЗ ЗА КУЛЬТУРНЕ ПІДНЕСЕННЯ МАС.

Величезні завдання в галузі реконструкції народного господарства вимагають відповідних витрат" на піднесення культурного рівня мас. Увесь бюджет народньої освіти в СРСР зростає за п'ять років з 1,200 мільйонів карбованців 1927—28 року до 2 мільярдів 900 мільйонів карбованців 1932—33 року, тобто в два з половиною рази.

За п'ять років на народню освіту витратять 10 мільярдів карбованців, а на охорону здоров'я — 4—5 мільярдів карбованців. СРСР потрібні величезні людські кадри будівників соціалізму, що вziali б на свої плечі здійснення п'ятилітнього пляну. Потрібні нові десятки тисяч інженерів, техніків, агрономів, педагогів, лікарів і т. ін. Тому, п'ятилітній плян передбачає поширення сітки вищих шкіл, й профшкіл. Намічено поліпшити соціальний склад учнів, здійснити широку програму ліквідації неписьменности тощо.

250 МІЛЬЙОНІВ ДОЛАРИВ НА КІНОФІКАЦІЮ РАД. СОЮЗУ.

В найближчих п'яти роках плянується витратити \$250,000,000 на кінофікацію СРСР з тим, щоб побудувати кіно-театри навіть в найменших селах а також кінофікувати всі робітничі клуби і селянські будинки.

ГОРКИЙ — ЧЛЕНОМ ВСЕСОЮЗНОГО ЦВК.

МОСКВА, 29. травня. — Всесоюзний з'їзд рад закінчив свої праці в Москві. До виконавчого комітету вибрано 586 членів, а між ними 132 жінки. На внесення делеґатів з'їзду вибрано до езекутиви Горкого.